Артеменко А. І.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У МЕДИЧНИХ ЛАБОРАТОРІЯХ

Інноваційні технології за сучасних умов відіграють вирішальну роль у розвитку економіки країни, сьогодні в багатьох країнах значну частку ВВП забезпечує сфера послуг. Особливу роль відіграють заклади охорони здоров'я бо саме від їх діяльності залежить якість життя та розвиток суспільства в цілому. Підґрунтям підвищення медичної, соціальної та економічної ефективності функціонування системи охорони здоров'я є раціональне впровадження інноваційних технологій у всіх медичних сферах, зокрема лабораторної діагностики, вдосконалення менеджменту та професійної підготовки медичних кадрів. В Україні реформуванню сфери охорони здоров'я приділяється значна увага. Так, заклади охорони здоров'я поділяються на первинну (амбулаторна сімейна медицина), вторинну (надання допомоги у стаціонарі загальної медичної практики), третинну (проведення операційних втручань вузькими спеціалістами) ланку надання медичних послуг. Особливе місце займає медичне лабораторне обслуговування.

У сучасному економічному світі мають велике значення на ринку послуг якісні послуги – а у медичній практиці від якісних та своєчасних досліджень залежить життя пацієнта.

Тож на першому місці, послуги які задовольняють пацієнта, які включають в себе заходи, пов'язані з поданням направлення на проведення досліджень, підготовку пацієнта для проведення досліджень, ідентифікація пацієнтів, відбір зразків, транспортування, зберігання, підготовка та дослідження клінічних зразків з наступною інтерпретацією, повідомленням результатів досліджень і консультація щодо них і, крім того, з дотриманням вимог безпеки та етики у практиці медичних лабораторій.

Медичне лабораторне обслуговування є невід'ємним елементом системи охорони здоров’я, і має відповідати потребам усіх категорій пацієнтів і клінічного персоналу, відповідального за надання медичної допомоги [1].

Для подальшого розвитку та функціонування лабораторій, а також забезпечення конкурентоспроможності на міжміському, регіональному, і світовому рівнях необхідно впроваджувати сучасні технології, що мають включати:сучасне обладнання – яке розширює межі можливостей у діагностиці, лікуванні та проведенні операцій, комп'ютеризація усіх процесів, від отримання електронного направлення для обстеження, до отримання електронних результатів цього ж обстеження в кабінеті у лікаря, впровадження теоретичних знань тощо. Інновації дають можливість осучаснити усі можливі етапи роботи,виключити вплив людського фактору, мінімізувати ризики цього впливу на результат та достовірність,зменшить або замінить використання рутинних не уніфікованих методів.

Якісна та сучасна медицина сприяє розвитку медичного туризму і залученню додаткових інвестицій для країни.

На даний час медичні лабораторії стрімко впроваджують нові методики діагностики, обладнання, комп’ютерні програми що базуються на Національному стандарті України «Лабораторії медичні. Вимоги до якості і компетентності. ДСТУ ENISO 15189:2015.

Цей стандарт встановлює специфічні вимоги до якості та компетентності, що стосується лабораторій медичних, Хоч він і ґрунтується на світових стандартах, але для кожної країни існують свої правила, та вимоги які застосовані до усього професійного персоналу, до його діяльності та відповідальності у цій галузі.[1]

У сучасному економічному світі мають велике значення на ринку послуг якісні послуги – а у медичній практиці від якісних та своєчасних досліджень залежить життя пацієнта.

Впровадження теоретичних знань та розроблених технологій у практичну діяльність закладів охорони здоров’я стають вирішальними чинниками для

поліпшення показників здоров'я населення та отримання максимальної користі для пацієнтів від сучасних досягнень медицини. Актуальність введення інновацій обумовлена важливістю реалізації сучасної доступної моделі розвитку України у сфері охорони здоров'я для оптимізації раціонального використання ресурсів та управління якістю надання медичної допомоги.

Важливим підґрунтям реалізації інноваційних процесів є розробки комплексного підходу до трансферу технологій у діяльність закладів охорони здоров'я та оцінки ефективності практичних результатів інноваційних моделей, особливо в такому пріоритетному секторі охорони здоров'я, як первинна медико-санітарна допомога (ПМСД).Це обумовлено тим, що досягнення найбільш високих рівнів результативності, якості та доступності медичного забезпечення для населення значною мірою визначається саме функціонуванням ПМСД, пріоритетний розвиток якої визначено однією з основних стратегій державної політики України у сфері охорони здоров'я та основною сучасної системи медичної допомоги [3].

Співзвучною сучасним світовим тенденціям стала концепція Загальнодержавної програми «Здоров'я-2020: український вимір» на 2012-2020 роки, затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України. Завдання програми спрямовано на реалізацію в Україні державної політики у сфері охорони здоров'я стосовно збереження та зміцнення здоров'я населення, профілактики неінфекційних хвороб, мінімізації чинників ризику захворювань та формування сприятливого для здоров'я середовища, створення системи охорони здоров'я, яка відповідає реальним потребам населення, формує культуру здоров'я, мотивації населення до здорового способу життя. До 2021 року витрати на технології у сфері ОЗ буде складати 280 млрд дол, прогнозує міжнародна аудиторська компанія Deloitte. Ці кошти будуть направлені на забезпечення доступної медицини, ефективності і якості діагностики, швидкість і точність надання медичної допомоги, а також персоналізацію лікування й автоматизацію процесів у лікарнях.

Світові витрати та технології у сфері ОЗ будуть зростати разом з витратами на саму охорону здоров'я.

У Deloitteвважають, що кожен рік до 2022 року витрати на медицину будуть збільшуватися на 5.4%. Це у два рази більше порівняно з 2013-2017 роками – 2,9%. Цьому зростанню сприяє ряд трендів. Самий актуальний – збільшення тривалості життя людей. Зараз приблизно 11% населення планети 700 млн чоловік – у віці 65 років й старше. Очікувана тривалість життя у розвинених країнах 82-84 роки. Діагностика захворюваності з допомогою технологій штучного інтелекту й машинного навчання: вони збирають велику кількість інформації про захворювання людей і можуть проаналізувавши інформацію виділити варіанти захворювання, рання діагностика та профілактика [4, 2].

Таким чином, забезпечення необхідного рівня якості продукції та послуг в охороні здоров'я має здійснюватися на всіх рівнях системи охорони здоров'я взаємопов'язаними заходами щодо оптимізації використання ресурсів, модернізації, впровадження інновацій, сучасних технологій управління, з подальшою оцінкою ефективності результатів.

Упровадження ефективних інноваційних моделей закладів охорони здоров'я, орієнтованих на потреби місцевих громад як в містах, так і в сільській місцевості, забезпечить покращання рівнів доступності та якості системи надання медичної допомоги, профілактики хвороб і сприяння здоровому способу життя шляхом вдосконалення раціонального використання ресурсів системи охорони здоров'я населення України [3].

Здорова нація – успішна країна!

Список використаних джерел:

1. Національний стандарт України. Лабораторії медичні. Вимоги до якості та компетентності ДСТУ ENISO15189:2015. Київ- ДП «УкрНДНЦ»-2015.
2. Закон України №1841-17 від 22.01.2010 р. «Про затвердження Загальнодержавної програми розвитку первинної медико-санітарної допомоги на засадах сімейної медицини на період до 2011 року»// Відомості Верховної Ради України. – 2010. – №13. – С.126.

2. Бєляков В. К. Про проблеми інноваційної політики у вітчизняній охороні здоров'я й необхідності створення кластерів медичних інновацій / В. К. Бєляков, Д. В. Півень, Д. П. Антонов // Менеджмент в охороні здоров'я. – 2008. – №3. – С.4-11.
3. Інтернет ресурс http:// www.epravda.com/ua
4. Гринько Т. В. Проблеми формування соціальної відповідальності закладів охорони здоров'я / Т. В. Гринько, О. О. Кузьменко // Управління розвитком. – 2018. – № 4. – Т. 3. – С. 1-7.
5. Гринько Т. В. Науково-методичні підходи до оцінки кадрового потенціалу медичного закладу / Т. В. Гринько, К. С. Савченко // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка». – Острог: НаУОА, 2017. – № 7(35). – С. 23–27.